

262

UCHWAŁA SEJMU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 października 1991 r.

w sprawie traktatów zawartych między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podpisanego w Bonn 17 czerwca 1991 r., oraz o potwierdzeniu istniejącej między nimi granicy, podpisanego w Warszawie 14 listopada 1990 r.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje za doniosłe wydarzenie fakt zawarcia przez Rzeczpospolitą Polską i Republikę Federalną Niemiec Traktatu o potwierdzeniu istniejącej między nimi granicy, podpisanego 14 listopada 1990 r. w Warszawie, oraz Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, podpisanego 17 czerwca 1991 r. w Bonn.

Oba traktaty to akty o wymiarach historycznych. Tworzą one ramy polityczne i prawne dla pokojowego współżycia Narodu polskiego i Narodu niemieckiego w dobie doniosłych przemian, które przyniosły Polsce suwerenność i demokrację, Niemcom — jedność narodową i państwową, Europie — szansę zjednoczenia na gruncie takich wspólnych wartości, jak pokój, bezpieczeństwo, demokracja, wolność i poszanowanie prawa.

Nowe stosunki z Niemcami zostają oparte na zasadzie bezwzględnej poszanowania suwerenności i integralności terytorialnej Państwa Polskiego przez zjednoczone Niemcy. Potwierdzenie istniejącej granicy polsko-niemieckiej i jej nienaruszalności jest traktowane przez Polskę i Niemcy jako niezbywalna podstawa pokojowego współżycia w Europie.

Traktat z 14 listopada 1990 r. wraz z Traktatem o ostatecznej regulacji w odniesieniu do Niemiec, podpisanym w Moskwie 12 września 1990 r., stanowi potwierdzenie prawnomiędzynarodowego charakteru istniejącej granicy polsko-niemieckiej, jej nienaruszalności i ostatecznego charakteru. Stwierdzają one, że w stosunkach pomiędzy Polską a Niemcami nie istnieją jakiegokolwiek roszczenia terytorialne. Jest to istotny wkład w dzieło pokoju i bezpieczeństwa w Europie.

Sejm uznaje Traktat o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy za wielką szansę nawiązania, pomimo bolesnych ofiar Narodu polskiego, do dobrych tradycji przyjaznego współżycia istniejących w naszej wspólnej historii. Oba narody powinny widzieć spełnienie tych szans w kształtowaniu modelu współżycia opartego o wzajemną współpracę i zaufanie ludzi oraz narodów w całej Europie, w której granice nie powinny dzielić, lecz łączyć.

Jesteśmy częścią jednoczącej się Europy. Demokratyczne przemiany w Polsce zapoczątkowały proces emancypacji narodów Europy Wschodniej i Środkowej. Konsekwencją tego procesu, jednym z jego elementów, jest także zjednoczenie Niemiec. Solidarność wszystkich Europejczyków jest obecnie nakazem chwili. Wyrażamy zadowolenie, iż Rząd Republiki Federalnej Niemiec zobowiązał się do wspierania starań Polski o członkostwo we Wspólnocie Europejskiej. Wszechstronna, przyjazna współpraca Polski i Niemiec powinna sprzyjać europejskim procesom integracyjnym, zarówno w zakresie bezpieczeństwa, jak i w sprawach gospodarczych, w ekologii, w nauce i w kulturze.

Istotne znaczenie może mieć współpraca przygraniczna obu krajów. Polska widzi szczególną szansę w bliskiej i coraz szerszej współpracy gospodarczej z Niemcami, co może przynieść obu krajom równe i wzajemne korzyści oraz sprzy-

jać będzie szybszej integracji Polski z innymi krajami europejskimi.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje prawa osób należących do mniejszości narodowych za fundamentalne prawa człowieka zgodnie z przyjętymi w tym względzie standardami międzynarodowymi, w tym Powszechną Deklaracją Praw Człowieka Narodów Zjednoczonych, postanowieniami Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie i Rady Europy. Rzeczpospolita Polska w pełni przestrzega praw członków mniejszości narodowych zamieszkałych na jej terytorium, w tym członków mniejszości niemieckiej, oczekując jednocześnie, że będą w pełni respektowane prawa członków mniejszości polskiej w Niemczech. Uważamy przyjęte w Traktacie o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy uregulowania za odpowiadające standardom międzynarodowym. Oczekujemy jednocześnie, że Rząd Republiki Federalnej Niemiec, zgodnie z oświadczeniem zawartym w listach ministrów spraw zagranicznych obu krajów, stworzy warunki prawne i faktyczne, aby również żyjące w Republice Federalnej Niemiec osoby polskiego pochodzenia, przynależące do języka, kultury lub tradycji polskiej, nie objęte postanowieniami art. 20 ust. 1 Traktatu, mogły korzystać z praw przysługujących członkom mniejszości narodowych.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża ubolewanie, że nie doszło do pełnego uregulowania odszkodowań dla ofiar zbrodni nazistowskich ze strony Niemiec. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjmuje do wiadomości porozumienie zawarte 16 października 1991 r. między Rządami Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec w sprawie utworzenia Fundacji „Pojednanie polsko-niemieckie”, która świadczyć będzie pomoc ofiarom zbrodni nazistowskich.

Sejm uznaje jednocześnie za słuszne postulaty wysuwane przez liczne organizacje społeczne oraz osoby fizyczne, aby niezależnie od kwoty, która ma być przekazana na cel Fundacji przez Rząd Republiki Federalnej Niemiec, możliwe było uzyskanie również innych środków finansowych lub materialnych, zwłaszcza ze strony tych firm niemieckich, które w czasie okupacji korzystały z niewolniczej pracy obywateli polskich.

Sejm wita z uznaniem postanowienia Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, mówiące o popieraniu przez obie strony wszechstronnych kontaktów między obywatelami Polski i Niemiec. Szczególnie dotyczy to kontaktów między młodzieżą obu krajów, w sposób naturalny powołaną, by budować przyszłość i działać na rzecz polsko-niemieckiego pojednania.

Sejm oczekuje, że oba rządy, wszystkie siły polityczne oraz obywatele Polski i Niemiec włączą się do rzetelnej i efektywnej realizacji postanowień obu traktatów w duchu dobrego sąsiedztwa i przyjaznej współpracy.

Wzywa się Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do formalnego przekazania Rządowi Republiki Federalnej Niemiec niniejszej uchwały.

Marszałek Sejmu: *M. Kozakiewicz*